

Tøndermarsken - en del af UNESCOs verdensnaturarv

Nationalpark Vadehavet (indviet 2010) er et af verdens mest værdifulde tidevandsområder. Området strækker sig over tre lande (fra Den Holder i Holland, over Tyskland til Skallingen ved Ho Bugt). I 2014 blev den danske del af Vadehavet optaget på UNESCOs liste over verdensnaturarv.

Parken i Danmark omfatter et samlet areal på 1.466 km² i kommunerne Varde, Esbjerg, Fanø og Tønder. Med vores centrale placering midt i det hele, har vi en unik mulighed for at samarbejde ? både på tværs af landegrænser og kommunale grænser. I Tønder Kommune har parken adresse på Tønnisgaard, Rømø.

- [Se et kort over Nationalpark Vadehavet](#)
- [Nationalparkens egen hjemmeside](#)
- [Læs mere om hvordan nationalparken også kan være til gavn for dig](#)

Vadehavet - enestående natur i verdensklasse

Mange (også sjældne) vandfuglearter på træk fra hele verden holder rast og finder føde i Vadehavet. Området er ligeledes opvækstområde for mange fisk og havpattedyr, og det er blandt andet her, den spættede sæl yngler. Det er blot én af grundene til, at vadehavet optræder på UNESCOs liste over unikke naturområder i verden.

Hele Vadehavet har status som natur- og vildtreservat (på tværs af landegrænser) med forskellige bestemmelser for færdsel, jagt og andre aktiviteter. Og området rummer mere end 30 øer, heraf tre beboede danske øer: Fanø, Mandø og Rømø. Den sidste ø er et stort aktiv i Tønder Kommune.

Men hvad gør ellers Vadehavet specielt?

Tidevand

Hele vadehavsområdet er påvirket af tidevandet. Tidevandets rytme mellem højvande og lavvande to gange i døgnet skaber gode forudsætninger for Vadehavets righoldige dyre- og planteliv.

Under lavvande, når vaderne tørlægges, tanker fuglene op inden rejsen til yngleområderne i Nordskandinavien, Sibirien og Grønland - eller undervejs til overvintringslokaliteterne længere mod syd.

Vejr og dyreliv

Vejret indvirker også på tidevandet. Vind fra vest presser vand ind mod Vadehavskysten og forstærker højvandets virkning med op til fire meter ved kraftig storm. Almindeligvis er forskellen på højvande og lavvande ved Ho Bugt cirka halvanden meter. Ved stormflod endnu højere. Stormfloder er også en helt speciel del af egnens historie.

Mange steder i Vadehavet findes flak: sandflader, der oversvømmes ved højvande, hvor blandt andet sæler opholder sig. Den spættede sæl er det eneste havpattedyr, der med sikkerhed yngler i Vadehavet. Sælerne er især i yngletiden og under pelsfældningen afhængige af at kunne ligge uforstyrret på tørlagte banker.

På de mere tørre områder, hvor planter har kunnet slå rod, står vandet så stille, at materialer, der bliver ført med vandet, kan synke til bunds.

Vil du vide mere

Du kan få meget mere at vide om Vadehavet på vores to naturcentre:

Naturcenter Tønnisgård, Havnebyvej 30, 6792 Rømø

Tøndermarskens Naturcenter, Slusevej 2, 6280 Højer.